



Katedra Informatologii Bibliologii i Edukacji Medialnej UMCS w Lublinie
Department of Social Communication and Information Activities Lviv Polytechnic National University
Department of Social Communication Lesya Ukrainka Volyn National University
Department of Media Communications Ukrainian Academy of Printing

zapraszają na

«PRAKTYKI LEKTUROWE W DOBIE NOWYCH MEDIÓW I TECHNOLOGII»

4. Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu KSI@ŻKA W MEDIACH – MEDIA W KSI@ŻCE

Lublin, 27-28 czerwca 2024 roku, MS Teams

Wyrażenie „praktyki lekturowe”, który w tym roku kodyfikuje ramy problemowe naszej konferencji zostało wprowadzone przez francuskich historyków książki i czytania, przede wszystkim Rogera Chartiera [*Od historii książki do historii lektury... oraz Czy książki wywołują rewolucje? Szkice z historii książki, lektury i kultury piśmiennej...*], ale także Henri-Jeana Martina [*Narodziny książki...*], czy Jeana M. Hébrarda [*Discours sur la lecture (1880-2000)...*]. Jakkolwiek przywołani badacze akcentują nieco odrębne aspekty zjawiska, a pisząc o praktykach lekturowych mają na myśli pewien złożony proces deszyfracji, rozumienia i praktycznego „użycia” tekstów (zwłaszcza drukowanych w formie kodeksu), który to proces ma charakter nie tylko intelektualny, ale również materialny, im właśnie możemy zawdzięczać przesunięcie badawczej orientacji z historii książki na historię praktyk lekturowych. Między innymi R. Chartier analizując profil implikowanego czytelnika (czyli wyobrażenia wydawcy o kompetencjach odbiorcy, do którego się zwraca), charakteryzując zamierzchłe wspólnoty lekturowe, z uwagą pochylając się nad tematem nowożytnej kultury piśmiennej, jednocześnie przekonuje, że „należy rozpatrywać świat tekstów jako świat przedmiotów materialnych lub *performance’ów*, a świat czytelników – jako świat wspólnot, do których owi czytelnicy przynależą i które określają pewien zbiór kompetencji, konwencji i sposobów użytkowania pisma” (*Czy książki wywołują rewolucje...*, s. 10).

Inspirowani tymi ustaleniami, osiłą konferencyjnej dyskusji uczynić chcemy właśnie „praktyki lekturowe” związane z czytaniem, stanowiącym wypracowaną przez określoną zbiorowość kompetencję kulturową, nabywaną w procesie socjalizacji. Sposoby jego praktykowania noszą znamiona cielesno-materialne, to swego rodzaju obyczaj, który polega na wykonywaniu powtarzalnych, zrutynizowanych czynności w określony sposób, analogicznie rzecz ma się w przypadku „praktyk medytacyjnych”, „kulinarnych” czy „podróżniczych” [R. Chymkowski, *W stronę antropologii praktyk lekturowych...*, M. Moryl, *Antropologia odbioru literatury...*].

Podczas konferencji proponujemy podjęcie na nowo namysłu nad fenomenem i istotą zjawiska „praktyk lekturowych” w społeczeństwie nadmiaru przekazów medialnych i informacji, w czasach silnie naznaczonych rozwojem cyfrowych technologii. W nowych kontekstach chcemy poszukać odpowiedzi na zasadnicze pytania: kto czyta? co czyta? gdzie i kiedy to robi?, w jaki sposób i za pośrednictwem jakich narzędzi? dlaczego i po co?, jak rozumie i do czego wykorzystuje czytane teksty?

Poszukując odpowiedzi na te (i inne) pytania chcemy skupić się na refleksji wokół następujących zagadnień:

- Badania praktyk lekturowych, czytania i czytelnictwa w Polsce i na świecie.
- Czytanie i czytelnictwo w dobie elektronicznej transmisji kultury pisma/ Współczesna kultura czytelnicza/ Czytanie jako forma uczestnictwa w kulturze.
- Modele czytania/ Style odbioru i doświadczenia lektury/ Sposoby i sytuacje lektury.
- Ekran czy papier? Rodzaj medium a percepcja tekstu i doświadczenia lekturowe.
- Czytanie vs. słuchanie książki a procesy percepcyjne.
- Zmiana form praktyk lekturowych wobec dominacji kultury ruchomego obrazu.
- Praktyki lekturowe a sztuczna inteligencja.
- Nowe kategorie czytelników/ Subkultury czytelnicze / Czytanie społecznościowe i praktyki lekturowe w sieci.
- Zachowania i potrzeby lekturowe różnych grup czytelników a rynek książki.
- Przekształcenia formy książki w kontekście nowych potrzeb czytelniczych.
- E-booki, audiobooki i synchrobooki – podaż na rynku i wybory lekturowe.
- Rozwój rynku e-książek oraz usług abonamentowych. Model abonamentowy w czytelnictwie na wzór platform telewizyjnych i muzycznych.
- Nowoczesny marketing książki i czytania/ Cyfrowe narzędzia promocji i reklamy książki i czytania.
- Aktywizacja czytelników i animacja czytelnictwa.
- Instytucje wspierające społeczny obieg książki.

Można również zgłaszać tematy własne, wychodzące poza proponowane obszary problemowe.

Do udziału w konferencji zapraszamy badaczy kultury książki i mediów, bibliologów, komunikologów, medioznawców, a także antropologów i estetyków książki, historyków, socjologów, literaturoznawców oraz przedstawicieli innych dyscyplin i profesji, których badania i/lub działania zmierzają w kierunku wypracowania narzędzi i warsztatu, umożliwiających odzwierciedlenie „wielopłaszczyznowego”, a zarazem jak najbardziej kompletnego obrazu zjawisk lektury, a przy tym użytecznych w ich holistycznym opisie: od jej uwarunkowań powiązanych z materialnymi (edytorskimi, rynkowymi, technologicznymi) aspektami społecznego życia książki, przez fundamenty instytucjonalne (projektujące, nadzorujące, egzekwujące i waloryzujące zadania instytucji obiegu książki, wpływających na procesy recepcji, ale też na kształtowanie się i upowszechnianie oferty, kanonów i powszechników lekturowych), aż po tworzenie się kręgów publiczności pełniących ustalone funkcje i zadania w tzw. systemie książki (od produkcyjnych po opinio- i wzorotwórcze).

Konferencja odbędzie się zdalnie, za pośrednictwem platformy MS Teams.

Językami roboczymi konferencji są polski, ukraiński, angielski.

Koszt udziału w konferencji wynosi 300 zł. (250 zł. dla członków PTKS).

Osoba do kontaktu: dr Renata Malesa renata.malesa@mail.umcs.pl

Aby wziąć udział w konferencji należy wypełnić **do dnia 15 czerwca br.** formularz rejestracyjny dostępny pod linkiem <https://forms.gle/ZKyrEs5kzy9JYhRQ8>

Organizatorzy przewidują publikację materiałów pokonferencyjnych w recenzowanej monografii naukowej (Wydawnictwo UMCS, seria Ksi@zka w Mediach – Media w Ksi@żce <https://wydawnictwo.umcs.eu/produkt/5608/ksiazka-w-mediach-media-w-ksiazce-rynek---technologie---konsumpcja>]

KOMITET ORGANIZACYJNY

dr hab. Anita Has-Tokarz, prof. UMCS

dr Krystyna Kwapisiewicz-Hudzik

dr Renata Malesa

dr Grażyna Piechota (sekretarz)

KOMITET NAUKOWY

prof. dr hab. Iwona Hofman, (UMCS w Lublinie)

prof. dr hab. Jadwiga Woźniak - Kasperek, (Uniwersytet Warszawski)

prof. dr hab. Nadiia Zelinska, (Ukrainian Academy of Printing)

dr hab. prof. UMCS Anita Has -Tokarz, (UMCS w Lublinie)

dr Oleksandr Markovets, (Lviv Polytechnic National University)

dr Natalia Vovk, (Lviv Polytechnic National University)

dr Natalia Błagovirna, (Lesya Ukrainka Volyn National University)

dr Olena Kosheliuk, (Lesya Ukrainka Volyn National University)

dr Halyna Lystoak, (Ukrainian Academy of Printing)

Patronat:

